herpy

SKINKAR

Giant Spiny Skink

Tribolonotus ponceleti

Tribolonotus ponceleti är en sällsynt, gömd skink från öarna i Salomonöarnas ögrupp och den största arten i sitt släkte. Den har kölade, taggiga fjäll och ett kantigt, pansrat huvud, lever i skogsbotten och gräver ner sig, och den kan ge ifrån sig läten. Skötseln bygger på klimatet och på de nära släktingarna *Tribolonotus gracilis* och *Tribolonotus novaeguineae*.

Familj: Scincidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**11-13 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**10 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Marklevande och grävande**
Biotop	**Regnskog**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**75 × 45 × 45 cm** L × B × H för 1 vuxet djur
Temperatur, dag	**24-27 °C**
Värmeplats	**27-28 °C**
Temperatur, natt	**22-24 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter och maskar/sniglar**
Hålls	**Ensamma eller parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**1 ägg**
Inkubation	**65-85 dagar** vid 23-27 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Kunskapsbrist (DD)**

Om arten

Tribolonotus ponceleti tillhör släktet *Tribolonotus*, kompakta, kraftigt byggda skinkar med kölade, taggiga fjäll på ryggen och ett kantigt huvud. Arten beskrevs 1937 av James Roy Kinghorn. Artnamnet hyllar pastor Jean-Baptiste Poncelet (1884-1958), som ledde den katolska missionen i Buin på Bougainville och samlade in djur till ett museum i Paris.

Det är den största arten i släktet. Kroppen från nos till kloak blir upp till 13 cm, och honor mäter i genomsnitt omkring 11 cm; som jämförelse når *Tribolonotus gracilis* och *Tribolonotus novaeguineae* högst omkring 10 cm. Svansens längd och därmed totallängden är inte dokumenterad, och vikten är inte känd.

Arten är en av få skinkar som kan ge ifrån sig läten. Den är sällsynt i naturen och hålls knappast i fångenskap. Den är ett djur att titta på och inte för hantering.

Utbredning och livsmiljö

Tribolonotus ponceleti lever på öarna i Salomonöarnas ögrupp i västra Stilla havet. Typlokalen är Bougainville, som politiskt hör till Papua Nya Guinea, och de flesta kända fynden kommer från låglandet vid Kunua på öns nordvästra sida. Det finns också fynd från Shortlandöarna, Choiseul och Isabel i staten Salomonöarna.

Förekomsten på Bougainville har varit omdiskuterad, eftersom arten saknades i stora insamlingar på ön på 1960-talet, men det finns många museiexemplar därifrån. Öarna är bergiga och täckta av regnskog. Arten räknas som sällsynt, beståndets storlek är inte känd, och på IUCN:s rödlista är den bedömd som otillräckligt känd.

> **Naturlig utbredning:** Salomonöarna och Papua Nya Guinea.

LIVSMILJÖ

Tribolonotus ponceleti lever i regnskog, mest i låglandet upp till omkring 250 m, men enstaka fynd kommer från högre bergssluttningar. Den lever i skogsbottnens löv och avfall och gräver ner sig, och den är aktiv i skymningen och på natten. Födan är leddjur. Klimatet är tropiskt och fuktigt med hög temperatur och regn hela året. Detaljer om levnadssättet är inte dokumenterade, men det liknar sannolikt släktingarnas: ett gömt liv i fuktigt löv, under fallna stammar och i botten av tät vegetation.

Skötsel

TERRARIET

Det finns mycket lite kunskap om skötseln av *Tribolonotus ponceleti*. Klimatet i utbredningsområdet är varmt och fuktigt hela året, och arten lever i skogsbottnens löv. De nära släktingarna *Tribolonotus gracilis* och *Tribolonotus novaeguineae* lever i samma sorts regnskog på Nya Guinea och är välkända i fångenskap; skötselsiffrorna är lånade från dem.

Arten är större än släktingarna, så ett enskilt djur ska ha ett terrarium på minst 75 × 45 × 45 cm, och ett par minst 100 × 50 cm botten. Bottnen är viktigare än höjden, eftersom arten gräver. Använd ett fuktbevarande, jordartat substrat av matjord blandad med kokosfiber i ett lager på 5-10 cm, och lägg ett tjockt lager nedfallna blad ovanpå. Byt bottensubstratet helt var 3.-4. månad och ta bort spillning dagligen.

Inred med många gömslen, till exempel kokosskal, korkrör och böjda bitar av korkbark, så att djuret själv kan välja. Terrariet ska ha god ventilation så att det hinner torka upp något mellan besprutningarna. Ett terrarium med frontöppning är lugnare än ett som öppnas uppifrån.

TEMPERATUR

Håll terrariet på 24-27 °C i den svala änden och 27-28 °C i ett varmt gömsle, och låt temperaturen sjunka till 22-24 °C på natten. Skinken är aktiv i skymningen och på natten och solar sig knappast, utan värmer sig i gömslen. Ett varmt gömsle precis under en värmelampa på 50-60 W i en armatur med keramisk sockel räcker i de flesta hem. Blir gömslet för varmt, byt till en svagare lampa. Mät temperaturen inne i gömslet med en digital givare och använd gärna en termostat.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara 70-80 % på dagen och högre på natten, gärna 80-90 %, och bottensubstratet ska alltid vara fuktigt. Arten tål sannolikt uttorkning mycket dåligt, liksom de nära släktingarna. Spraya terrariet morgon och kväll, eller använd ett automatiskt regnsystem, och se till att ventilationen är god så att luften inte blir stillastående. Ställ en skål med rent vatten, delvis nergrävd i bottensubstratet, för både dricksvatten och bad. Byt vattnet dagligen.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Djuret är aktivt i skymningen och på natten, och behovet av UVB är inte dokumenterat. Hos de nära släktingarna kan djuren klara sig utan UVB när fodret får kalk och D3-vitamin, men ett svagt UVB-ljus rekommenderas. Använd ett rör för skogsarter som lever i skugga (Ferguson-zon 1) och låt det täcka hälften av terrariets längd med gott om skugga under. UV-indexet ska vara 1-2 på den högsta platsen. Ha ljuset tänt 12 timmar per dygn så att dag och natt hålls åtskilda.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Arten äter leddjur i naturen. Grundfodret kan vara syrsor, kackerlackor, mjölmaskar, sidenspinnarlarver, larver av soldatflugan, daggmaskar och snäckor. Variation är viktigt, och daggmaskar får oftast fram ett gömt djur. Unga djur utfodras varje dag, vuxna varannan dag, och bytesdjuren får högst vara hälften så stora som djurets huvud. Strö kalk över insekterna vid varje utfodring och D3-vitamin och multivitamin vid varannan. Det ska alltid stå en skål med friskt vatten.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

BETEENDE OCH HANTERING

Tribolonotus ponceleti är ett djur att titta på och inte för hantering. Skinkar i släktet spelar död, försöker fly, släpper svansen eller ger ifrån sig läten när de blir gripna, och det stressar dem. Ge ett nytt djur minst två veckors lugn. Djur av samma kön kan vara aggressiva mot varandra, så en enskild skink eller ett par är det säkraste. Djuret syns mest i gryningen, i skymningen och vid utfodring.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Ålder och storlek vid könsmognad är inte dokumenterade för *Tribolonotus ponceleti*. Hos de nära släktingarna går det omkring 3-4 år, och könet kan bestämmas på hanens rektangulära fält av förstorade buksfjäll vid naveln och de grå, upphöjda porerna under tårna på bakfötterna. Om detsamma gäller för *T. ponceleti* är inte dokumenterat.

PARNING

Parningen är inte dokumenterad för arten. Hos släktingarna sätts ett friskt fullvuxet par ihop i ett rymligt terrarium med många gömslen, och förökningssäsongen följer regntiden. Luftfuktigheten höjs till 85-90 % genom att spraya flera gånger om dagen, och temperaturen hålls på 23-27 °C. Paret delar ofta gömsle, och honan försvarar sitt ägg.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Arten är äggläggande och lägger ett ägg åt gången. Antalet kullar per år är inte dokumenterat. Hos släktingarna ringlar honan sig om ägget i gömslet och försvarar det. Erbjud ett bo av lätt fuktig torvmossa och matjord under ett gömsle, täckt med korkbark.

INKUBATION

Inkubationstiden är inte dokumenterad för *Tribolonotus ponceleti*; hos *T. gracilis* kläcks ägget efter 65-85 dagar vid 23-27 °C. Ägget kläcks bäst i en kläckningsapparat, halvt nedgrävt i fuktig torvmossa i en lätt ventilerad behållare, utan att vändas. Mossan ska vara fuktig, men inte dyblöt, och ägget svettas om det är dött.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungen mäter omkring 5 cm från nos till kloak vid kläckningen. Uppfödningen är inte beskriven för arten. Hos släktingarna kan ungarna föda upp i ett litet terrarium med fuktigt hushållspapper eller mossa, ett kokosskal som gömsle och en låg vattenskål. De utfodras varje dag med små syrsor och andra levande bytesdjur, överströdda med kalk och D3-vitamin vid varannan utfodring.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns inga uppgifter om sjukdomar hos *Tribolonotus ponceleti*. Följande är de vanliga problemen hos släktet:

- Parasiter hos nyinköpta, vildfångade djur. Håll nya djur i karantän enskilt och låt en veterinär undersöka ett avföringsprov så snart som möjligt.
- Bakterieinfektioner, som kan döda flera djur på några dagar, särskilt hos vildfångade djur efter transport och kyla.
- Uttorkning. Matta ögon och slapp kropp är tecken på sjukdom eller för lite fukt.
- Benskörhet vid för lite kalk och D3-vitamin.
- Tappad svans vid skrämsel eller hantering.

Ett friskt djur är vaket, har klara, blanka ögon och inga sår eller missbildningar. Sök veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret går ner i vikt, inte äter eller ligger slött.

Läs mer: Karantän och hygien Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.